

Jak sobie radzić z pisaniem?

Tygodniowe ćwiczenia poprawnej pisowni - samodzielna praca starszych uczniów.

I. Przygotowanie.

- I. Załóż zeszyt do ćwiczeń ortograficznych.
- II. Powtórz i utrwal zasady pisowni.
- III. Na końcu zeszytu załóż "Słowniczek Trudnych Wyrazów".

II. Pisanie z pamięci - co dzień.

- I. Przeczytaj uważnie wybrany przez siebie, lub wskazany przez nauczyciela, fragment tekstu (ok. 5 zdań niezbyt długich, po ok. 5 wyrazów w zdaniu).
- II. Przeczytaj pierwsze zdanie zapamiętując tekst i pisownię wyrazów; uzasadnij pisownię trudnych wyrazów.
- III. Powiedz tekst z pamięci.
- IV. Przeczytaj powtórnie zdanie sprawdzając, czy dobrze zapamiętałeś.
- V. Napisz tekst z pamięci.
- VI. Sprawdź zapis i nanieś poprawki.
- VII. Porównaj zapis ze zdaniem wzorcowym i nanieś poprawki.
- VIII. Zakryj zdanie wzorcowe i napisane.
- IX. Napisz powtórnie to samo zdanie.
- X. Sprawdź zapis.

III. Poprawa błędów.

- I. Wypisz wyrazy, w których popełniłeś błędy i uzasadnij poprawną pisownię.
- II. Wyrazy te zastosuj w krzyżówce, ułóż z nimi zdania, utwórz rodzinę wyrazów pokrewnych, wykonaj ćwiczenie utrwalające pisownię (bibliografia).
- III. Wpisz je do "Słownika Trudnych Wyrazów" (na końcu zeszytu).

IV. Sprawdzian - co tydzień.

- I. Pracuj codziennie, zapisując datę przy wykonywanych ćwiczeniach.
- II. Po tygodniu ćwiczeń poproś kogoś, aby podyktował ci zdania, które codziennie pisałeś.
- III. Sprawdź, o ile błędów mniej zrobiłeś niż poprzednio, i popraw je (wg wzoru).

Po każdym tygodniu ćwiczeń pokaż zeszyt nauczycielowi.

Opracowanie: Marta Bogdanowicz

Dyktando w 10 punktach - z komentarzem ortograficznym

1. Umów się z dzieckiem, że codziennie będziecie robić dyktando obejmujące 3 zdania. Wymyślcie wspólnie nagrodę po każdym tygodniu pracy.
2. Zaznacz w książce dziecka 3 zdania i przeczytaj na głos pierwsze zdanie.
3. Dziecko powtarza zdanie i omawia pisownię każdego wyrazu (podaje zasady pisowni).
4. Dziecko zapisuje zdanie (podobnie postępuje z następnymi zdaniami).
5. Dziecko samodzielnie sprawdza cały napisany tekst.
6. Dorosły sprawdza tekst. Jeżeli znajdzie błędy, podaje ich liczbę.
7. Dziecko ponownie sprawdza tekst z pomocą słownika ortograficznego.
8. Dorosły sprawdza poprawiony tekst. Jeżeli nadal są błędy, wskazuje tekst, z którego dyktował zdania.
9. Dziecko porównuje napisany tekst ze wzorem i ostatecznie poprawia błędy.
10. Dziecko opracowuje błędnie napisane wyrazy (np. podaje zasady pisowni, wyrazy pokrewne, odmienia wyraz przez przypadki, wymienia na inne formy).

Uwagi: Podstawowym założeniem stosowania techniki: dyktando z komentarzem ortograficznym jest przeświadczenie o możliwości utrwalenia zasad pisowni i wytworzenia pełnej świadomości ortograficznej przez przekształcenie się nawyku "głośnego myślenia" - określenia zasad pisowni - w nawyk cichego przypominania ich sobie podczas pisania. Kolejnym zadaniem ćwiczenia jest wytworzenie nawyku dokładnego sprawdzania i poprawiania każdej pracy pisemnej po napisaniu. Dziecko ma prawo do popełnienia błędu, ale nie ma prawa pozostawić go bez poprawienia. Warunkiem uzyskania tych efektów jest wykonywanie omawianego ćwiczenia krótko, lecz systematycznie

oraz zawarcie umowy z dzieckiem, co do czasu pracy (codziennie), liczby dyktowanych zdań (zawsze tej samej) oraz nagrody (po każdym tygodniu ćwiczeń). W ten sposób dziecko nie będzie usiłowało tych spraw stale z nami negocjować.

Tak, więc ćwiczenie "dyktando w 10 - punktach" ma:

1. Utrwalić znajomość zasad pisowni.
2. Wytworzyć nawyk stałego przywoływania zasad ortograficznych podczas pisania.
3. Wytworzyć nawyk stałego sprawdzania napisanego tekstu, a więc poczucie **ODPOWIEDZIALNOŚCI** za napisany tekst.

Opracowanie: prof. dr hab. Marta Bogdanowicz